

VAKANTIEWERK & BIJBAANTJES

Info voor jongeren van 16 tot en met 18 jaar.

VAKANTIEWERK & BIJBAANTJES

Deze brochure geeft informatie over vakantiewerk & bijbaantjes voor jongeren van 16 tot en met 18 jaar.

Meer weten?

Kijk dan op www.jipvenlo.nl, stel je vraag via de mail: info@jipvenlo.nl of vraag het aan één van de JIP-medewerkers

Herziene uitgave december 2008.

Jongeren Informatie Punt JIP Venlo

Begijnengang 4

5911 JL Venlo

T 077 326 64 50

F 077 326 64 51

E info@jipvenlo.nl

I www.jipvenlo.nl

Bronnen:

www.werk.nl

www.jipvenlo.nl

www.scholierenwerk.nl

Folder 'Baan scores' (CNV Jongeren)

Aan de informatie in deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend. Bij de samenstelling van de informatie werd de grootste zorgvuldigheid in acht genomen maar het kan voorkomen dat ergens een fout in geslopen is. Daarom aanvaarden wij geen aansprakelijkheid.

Inhoudsopgave

Bijbaantje of vakantiewerk?	4
Het vinden van werk	4
Het krijgen van werk	6
De arbeidsovereenkomst	11
Geld en belasting	12
Soorten werk	15
Proeftijd en ontslag	16
Informatie	19

Alle leuke dingen kosten geld. Dus als je wat extra's te besteden wilt hebben, zul je een bijbaantje naast je school of studie moeten nemen. Ook kun je ervoor kiezen om in vakanties te werken. Dan heb je tijd genoeg en kun je aardig wat geld verdienen.

Maar hoe krijg je nu zo'n baan? Hoe zit het met loon, vakantiegeld, studiefinanciering en belasting? Welke rechten en plichten hebben jij en je werkgever? En wat als je ontslagen wordt? Dit zijn allemaal zaken waar je mee te maken krijgt als je wil werken. Omdat er veel vragen en onduidelijkheden over dit onderwerp zijn, is deze folder er om je te informeren over de belangrijkste dingen die je moet weten.

Het vinden van werk

Als je hebt besloten om te gaan werken moet je natuurlijk eerst weten wat voor soort werk je wilt gaan doen. Vervolgens ga je kijken of er vacatures zijn. Deze kun je op verschillende plaatsen vinden. Denk bijvoorbeeld aan:

Advertenties in de krant

Vooraf in de zaterdageditie van de regionale kranten (dagblad de Limburger) zijn vacatures te vinden. Ook kun je de lokale blaadjes raadplegen.

Inschrijven bij een uitzendbureau

Je kunt je inschrijven bij verschillende uitzendbureaus. Daar kun je aangeven dat je op zoek bent naar een bijbaantje of vakantiewerk. Verder kun je een voorkeur

geven voor het soort werk waarnaar je op zoek bent. Het uitzendbureau gaat dan voor jou op zoek.

Vacatures bij het CWI

Ook zou je eens langs kunnen gaan bij het CWI (Centrum voor Werk en Inkomen). Daar zijn allerlei vacatures beschikbaar. Deze kun je vinden op de vacatureborden. Je zou ook een medewerker kunnen vragen of ze iets voor jou hebben.

Vacatures op het internet

Op internet zijn ook vacatures te vinden. Google eens het woord 'bijbaan' of 'vakantiewerk'.

Kijk ook eens op:

- www.studentenwerk.nl;
- www.scholierenwerk.nl;
- www.studentjob.nl;
- www.bijbanen.nl;
- www.vakantiewerk.nl;
- <http://jongeren.werk.nl/jongeren>.

Eigen initiatief

Veel werkgevers stellen het op prijs als jij contact met hen legt. Je kunt bijvoorbeeld eens bij een aantal bedrijven naar binnen lopen. Vraag dan aan een medewerker of ze nog mensen zoeken. Ook kun je een 'open sollicitatie' versturen. Je schrijft dan een sollicitatiebrief naar het bedrijf waar jij zou willen werken. Verder zou je ook eens kunnen informeren bij familie, vrienden of kennissen. Laat zoveel mogelijk mensen weten dat jij een baantje zoekt.

Het Jongeren Informatie Punt

Ga naar het JIP! Daar ligt een klapper met actuele vacatures.

Het krijgen van werk

Voor het zoeken van een baan is zelfkennis nodig. Bepaal eerst welk soort werk bij je past. Wanneer je weet wat je wilt kun je vacatures zoeken in kranten, bij uitzendbureaus, bij het CWI en op internet. Vervolgens ga je solliciteren. Solliciteren kun je vergelijken met jezelf verkopen. Een werkgever is op zoek naar werknemers en jij dient deze werkgever te overtuigen dat je de geschikte kandidaat bent. Hoe pak je dit aan? Hierover volgen een aantal tips wat betreft solliciteren.

Sollicitatiebrief

Wanneer je denkt een passende vacature te hebben gevonden dan kun je hierop reageren. Dit kan door middel van een gerichte sollicitatiebrief. Je stelt dan, naar aanleiding van een vacature, een sollicitatiebrief op waarin je meldt dat je in aanmerking wilt komen voor de baan.

Je doel is een uitnodiging voor een sollicitatiegesprek. De brief moet dus de aandacht trekken van de werkgever.

Een gerichte sollicitatiebrief bevat altijd een aantal vaste onderdelen. Belangrijk is de beschrijving van je motivatie voor de baan. Verder houd je de tekst kort en zakelijk en geef je de brief een verzorgde uitstraling. Je kunt gebruikmaken van voorbeeldbrieven op internet. Deze zijn er om ideeën op te doen voor je eigen brief.

Open sollicitatiebrief

Naast de gerichte sollicitatiebrieven is het ook mogelijk om open sollicitatiebrieven te versturen. Stuur een open sollicitatiebrief als je graag bij een bedrijf wilt werken, maar niet weet of er vacatures zijn. Om een goede open sollicitatiebrief te schrijven, verzamel je informatie over het bedrijf en de banen die ze hebben. Qua inhoud komt de open sollicitatiebrief overeen met de gerichte sollicitatiebrief. Je schrijft deze keer alleen niet naar aanleiding van een vacature maar uit jezelf. Extra belangrijk is dus de beschrijving van je motivatie. Eindig de brief met een zin waarin je aangeeft dat je contact opneemt om te horen of er mogelijkheden zijn.

Voor tips en voorbeelden voor een open en een gerichte sollicitatiebrief kun je kijken op:

- www.sollicitatieinfo.nl;
- www.solliciteerbeter.nl;
- www.sollicitatiebrieven.nu.

Curriculum Vitae

Bij een goede sollicitatiebrief hoort een Curriculum Vitae, afgekort CV. Een CV is als het ware een visitekaartje van jezelf. In een CV staat informatie over jezelf, je opleiding, werkervaring en kwaliteiten. Je gebruikt het CV altijd bij sollicitaties. Een goed CV moet er verzorgd uitzien en is prettig om te lezen. Je CV valt het meest op bij de werkgever als het in één oogopslag duidelijk maakt wie je bent en wat je te bieden hebt. Laat je kwaliteiten en beste kanten daarom duidelijk zien.

De indeling van je CV moet er ongeveer als volgt uitzien:

- Persoonlijke gegevens;
- Opleiding;
- Werkervaring;
- Overige informatie;
- Vrijtijdsbesteding.

Verder kun je de volgende websites raadplegen voor voorbeelden:

- www.sollicitatieinfo.nl/curriculumvitae;
- www.sollicitatiebrieven.nu;
- www.tuxx.nl/voorbeeld/schrijven/cv_maken.

TIP: Wanneer je geen reactie krijgt op je sollicitatiebrief, neem dan zelf contact op!

Solliciteren via internet

Vaak kun je via internet solliciteren op een baan. Een sollicitatiebrief per e-mail is kort en krachtig. Je CV stuur je mee in de bijlage. Een elektronisch CV is ook kort en moet makkelijk te printen zijn. Als een bedrijf of vacaturebank een sollicitatieformulier op de website heeft staan, maak daar dan gebruik van.

Het sollicitatiegesprek

Wanneer je per brief of via internet hebt gesolliciteerd en de werkgever is geïnteresseerd in je, wordt je uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek. Het sollicitatiegesprek is bedoeld om kennis te maken en uit te vinden of jij past bij het bedrijf en de functie. Een eerste indruk is heel belangrijk. Meestal beslist de werkgever al in de eerste 5 minuten of hij je aanneemt of niet. Zorg

dus voor een goede voorbereiding en let op de volgende dingen:

- Informatie:

Zorg dat je van tevoren het één en ander te weten komt over het bedrijf, bijvoorbeeld de geschiedenis, wat ze doen, enz. Deze informatie kun je vinden op internet.

- Kleding:

Draag kleding die prettig zit maar er wel verzorgd uitziet en past bij de baan en het bedrijf.

- Verzorging:

Zorg dat je er fris en uitgeslapen uitziet. Denk aan uiterlijke verzorging.

- Tijdstip:

Zorg dat je op tijd komt. Je kunt beter een kwartier te vroeg zijn dan 5 minuten te laat.

Inhoudelijk

Wanneer je rekening houdt met deze zaken, maak je een serieuze eerste indruk. Nu gaan we over tot het inhoudelijke gedeelte van het gesprek. Wat kun je verwachten en hoe stel je jezelf op:

- Houding:

Stel jezelf open en vriendelijk op. Bij binnenkomst stel je jezelf netjes voor en let je op je gezichtsuitdrukking en je zithouding. Kijk vriendelijk en zorg dat je rechtop zit.

- Het gesprek:

De werkgever wil meestal drie dingen van je weten. Waarom wil je voor ons komen werken? Waarom wil je deze baan? Wat kun je voor ons betekenen? Bedenk van tevoren hoe je hier op kunt reageren.

- Luisteren:

Wanneer de werkgever aan het woord is probeer je zo actief mogelijk te luisteren. Laat d.m.v. knikjes weten

dat je hem volgt. Wanneer je iets niet begrijpt, kun je vragen om verduidelijking.

- **Afsluiting:**

De werkgever laat weten hoe het nu verder gaat. Jij kunt deze tijd gebruiken om vragen te stellen. Op deze manier toon je interesse. Verder kun je informeren hoe hij of zij het gesprek vond gaan.

Tips voor het sollicitatiegesprek kun je vinden op:

- www.sollicitatieinfo.nl/sollicitatiegesprek;
- www.carrieretijger.nl/carriere/solliciteren/sollicitatiegesprek.

Na het gesprek

Schrijf meteen, als het sollicitatiegesprek nog vers in het geheugen ligt, op hoe het ging met de namen van de mensen die je hebt ontmoet en een omschrijving van de functie. Schrijf op waar het goed en waar het minder goed ging. Mocht het gesprek succesvol blijken, dan weet je met zo'n analyse voor de volgende keer hoe je het moet aanpakken. Zo niet, dan kun je aan de hand van je analyse nagaan welke dingen je beter anders zou kunnen aanpakken.

Als het goed is neemt de werkgever contact op met jou om je te informeren of je de baan wel of niet krijgt. Heb je een termijn afgesproken en hoor je vervolgens niets? Dan kun je het beste zelf even bellen. Wanneer jullie niets hebben afgesproken en je hoort niets kun je het beste twee weken nadat het gesprek heeft plaatsgevonden, zelf even bellen.

De arbeidsovereenkomst

Als je een baantje hebt gevonden moet je ervoor zorgen dat je een arbeidsovereenkomst (arbeidscontract) krijgt waar alle afspraken in vermeld staan. Deze arbeidsovereenkomst is de overeenkomst, waarbij de werknemer zich verplicht onder het gezag van de werkgever werk te verrichten en de werkgever de werknemer als tegenprestatie een salaris betaalt.

In deze wettelijke definitie zijn de drie elementen arbeid, loon en gezagsverhouding opgenomen. In het geval dat één van deze drie elementen ontbreekt is er geen sprake van een arbeidscontract.

Het aangaan van een arbeidsovereenkomst is vormvrij. Dat betekent dat de overeenkomst zowel mondeling als schriftelijk kan worden overeengekomen. Je kunt het beste de arbeidsovereenkomst schriftelijk laten vastleggen. Op die manier kunnen misverstanden over de inhoud ervan worden voorkomen.

Soorten arbeidsovereenkomsten

Er zijn verschillende soorten arbeidsovereenkomsten waar je, als het gaat om een bijbaantje en/of vakantiewerk, mee te maken kunt krijgen.

- Arbeidscontract voor bepaalde tijd:

Een arbeidscontract voor bepaalde tijd houdt in dat je een contract hebt dat eindigt van rechtswege (automatisch), op het moment dat de tijd waarvoor die was aangegaan is verstreken. Bijvoorbeeld een halfjaarcontract.

- Arbeidscontract voor onbepaalde tijd:

Een arbeidscontract voor onbepaalde tijd houdt in dat je een contract hebt waar de tijd van de overeenkomst niet vaststaat. Dit komt weinig voor bij een bijbaan of vakantiewerk omdat zo'n contract niet zo gemakkelijk beëindigd kan worden.

- Oproepovereenkomst:

Je hebt een oproepovereenkomst als je met je werkgever hebt afgesproken dat je pas komt werken als je wordt opgeroepen. Je kunt worden opgeroepen om een paar uur te komen werken maar soms ook voor hele dagen. Als oproepkracht heb je dus geen vast maandloon. Er zijn verschillende soorten oproepcontracten: een oproepcontract met voorovereenkomst; een nulurencontract en een min-maxcontract.

Geld en belasting

Boven de ervaring, het contact met mensen en het plezier dat je kunt beleven aan je bijbaantje staat het loon. Dit is de voornaamste reden waarom mensen gaan werken.

De hoogte van het loon wordt meestal bepaald door het minimum (jeugd)loon. Dit is het loon dat je in ieder geval moet verdienen. Ook heb je recht op vakantiegeld en wordt er belasting over je loon geheven. Verder moet je in de gaten houden hoeveel je bijverdient in verband met de kinderbijslag die je ouders ontvangen en eventuele studiefinanciering die je ontvangt. Hierover volgt nu de belangrijkste informatie.

Het minimum jeugdloon

Het wettelijk minimum jeugdloon is het loon of het salaris dat je minimaal dient te krijgen. Als je jonger bent dan 23 jaar heb je recht op het wettelijk minimum jeugdloon. De hoogte hiervan is afhankelijk van je leeftijd. Hoe ouder je bent, hoe meer loon je ontvangt. Het minimum jeugdloon gaat op je verjaardag omhoog, tenzij deze in het weekend valt. In dat geval gaat je minimumloon op de maandag na je verjaardag omhoog. De minimumlonen veranderen ieder half jaar.

Voor een actuele indicatie van het minimum jeugdloon kijk je op:

- www.jeugdloonwijzer.nl;
- www.jipvenlo.nl.

Vakantiegeld

Als je werkt heb je volgens de wet recht op vakantiegeld. Dit is minimaal 8 procent van je bruto jaarsalaris. Dit bedrag komt boven op het loon. Het wordt normaal gesproken in één keer uitbetaald, meestal in april, mei of juni. Je moet je vakantiegeld uiterlijk eind juli ontvangen hebben. Als je ontslag neemt of krijgt moet je werkgever je bij de eindbetaling het resterende vakantiegeld en het restant aan vakantiedagen uitbetalen. Hiervan moet je een overzicht krijgen, bijvoorbeeld op je loonstrook. Tijdens je vakantiedagen loopt je loon gewoon door.

Belasting

Iedereen die 'wit' werkt, betaalt loonheffing en werknemerspremies. In het algemeen houdt je werkgever die automatisch in. Dit moet op je loonstrookje

staan. Werk je maar een paar weken of maanden per jaar, dan is het mogelijk dat je geld terugkrijgt van de belasting. Dit kun je terugkrijgen door een TJ-biljet in te vullen. Deze kun je aanvragen op de site van de belastingdienst maar ook krijgen bij het JIP. Je kunt bij het JIP ook hulp krijgen met het invullen van het TJ-biljet. Hiervoor moet je wel je jaaropgaaf meebrengen. Deze moet je werkgever aan het begin van het nieuwe jaar verstrekken.

Bijverdienen naast kinderbijslag

Ben je 16 of 17 jaar en woon je thuis, dan mag je per kwartaal ruim € 1100,-* netto verdienen. Ga je daar overheen, dan krijgen je ouders over dat kwartaal geen kinderbijslag voor jou. Woon je niet thuis, maar ontvangen je ouders wel kinderbijslag voor jou, dan mag je ruim € 1.600,-* netto per drie maanden verdienen. Wanneer je ouders tweevoudige kinderbijslag voor jou ontvangen, is dat € 1.000,-* netto per kwartaal. In de maanden juni, juli en augustus mag je boven op het vastgestelde bedrag nog eens € 1.100,-* netto bijverdienen met een vakantiebaantje, zonder dat de kinderbijslag in gevaar komt. Maar let op: dit geldt alleen als het echt om vakantiewerk gaat. Dus niet als je dit werk buiten deze maanden ook doet.

Bijverdienen naast studiefinanciering

Naast je studiefinanciering mag je in totaal ruim €10.000,-* netto bijverdienen. Dit bedrag verandert ieder jaar. Dreig je erboven te komen, dan moet je de studiefinanciering voor dat jaar stopzetten. Je moet dan ook je ov-studentenkaart inleveren. Doe je dit niet, dan kom je later in de problemen. Je inkomsten worden

gecontroleerd bij de belastingdienst. Blijkt dat je boven de grens zit, dan moet je de teveel ontvangen studiefinanciering met rente terugbetalen.

LET OP: Deze bedragen veranderen geregeld. kijk op internet voor de actuele cijfers & wet- en regelgeving.

Soorten werk

Het soort werk dat je mag doen is leeftijdsgebonden. Jongeren van 13 t/m 15 jaar mogen relatief veel minder soorten arbeid verrichten dan 16- en 17-jarigen. Vanaf 18 jaar mag je in principe alle soorten arbeid verrichten mits deze aan de wet- en regelgeving voldoet.

Als je 16 of 17 jaar bent mag je bijna alle werkzaamheden doen. Je mag dus bijvoorbeeld in fabrieken werken, achter de kassa zitten en serveren op een terras. Bij veel of gevaarlijk werk moet er wel een ouder iemand aanwezig zijn om je te helpen en om in te grijpen als dat nodig is. Voorbeelden van werk dat alleen in aanwezigheid van een ouder deskundig iemand is toegestaan:

- Werk met gevaarlijke machines;
- Wanneer er gevaar voor instorten is (bijvoorbeeld bij sloopwerk);
- Werk waarbij je veel moet tillen en sjuwen.

Bij 'gevaarlijk werk' moet je werkgever altijd van tevoren aan je uitleggen wat de risico's van het werk zijn. Hij moet je, als dat nodig is, ook beschermende handschoenen, bril, schoenen of jas geven.

Werktijden

Hoe lang mag je werken als je 16 of 17 bent?

- In vakanties mag je 9 uur per dag werken, maar nooit meer dan 45 uur per week. Werk je meer dan 4,5 uur op een dag, dan heb je recht op een half uur (of 2 keer 1 kwartier) pauze.
- Per vier weken mag je maximaal 160 uur werken. Als je zeven dagen achter elkaar hebt gewerkt, heb je recht op anderhalve dag vrij. Tussen 2 werkdagen moet je minstens twaalf uur kunnen uitrusten.
- Tussen 23.00 uur en 06.00 uur mag je niet werken.
- Op zondag mag je werken als het in dat bedrijf voor iedereen gebruikelijk is. Dat betekent dan ook dat 'zondagarbeid' is opgenomen in de CAO of het arbeidscontract.
- Let wel op: je moet in ieder geval 13 vrije zondagen per 52 weken hebben.
- Heb je een bijbaantje dan mag dit geen invloed hebben op je schoolprestaties. Schooltijd telt als arbeidstijd. Als je 5 uur naar school bent geweest mag je die dag dus nog 4 uur werken.

Proeftijd en ontslag

Als je ergens in dienst treedt zijn er een aantal zaken waar je rekening mee moet houden. Je kunt bijvoorbeeld denken aan de proeftijd maar ook aan het ontslag. Deze zaken zijn gebonden aan een aantal strenge regels. Hierover volgt nu informatie.

Proeftijd

Meestal krijg je als je ergens nieuw in dienst treedt, te maken met een proeftijd. De proeftijd is een periode van

maximaal 2 maanden, waarin werkgever en werknemer gaan uitzoeken of ze bij elkaar passen. Tijdens de proeftijd kunnen zowel werkgever als werknemer de arbeidsovereenkomst elk moment opzeggen. Hierbij moet op verzoek een reden aangegeven worden. Voor de werkgever kan de reden bijvoorbeeld zijn dat de werknemer niet goed functioneert. Voor de werknemer kan de reden bijvoorbeeld zijn dat hij een andere verwachting had van het werk. De periode waarvoor de proeftijd wordt aangegaan is voor werkgever en medewerker gelijk. De maximale lengte van de proeftijd is afhankelijk van de duur van de arbeidsovereenkomst maar is nooit langer dan twee maanden. Bij een contract voor bepaalde tijd is de proeftijd altijd 1 maand.

Ontslag

Ontslag is de beëindiging van de arbeidsovereenkomst. Iedereen die een arbeidsovereenkomst heeft als werknemer geniet ontslagbescherming op basis van het Nederlandse arbeidsrecht. Ontslagbescherming houdt in dat de werkgever je niet zomaar kan ontslaan. Afhankelijk van de situatie is je werkgever aan verschillende voorwaarden en procedures gebonden.

De verschillende manieren waarop de arbeidsovereenkomst kan worden beëindigt zijn:

- De arbeidsovereenkomst eindigt met wederzijds goedvinden (beide partijen gaan akkoord);
- De arbeidsovereenkomst eindigt van rechtswege (het contract loopt af, bijv een halfjaar-contract);
- Je wordt ontslagen tijdens je proeftijd;
- Je wordt op staande voet ontslagen (bijv. door dringende redenen zoals diefstal of mishandeling);
- Je wordt ontslagen omdat je werkgever failliet gaat;

- De arbeidsovereenkomst wordt door je werkgever opgezegd na toestemming van het CWI (Centrum voor Werk en Inkomen);
- Je arbeidsovereenkomst wordt door de kantonrechter ontbonden.

Wanneer je als werknemer ontslag neemt kun je rekenen op een opzegtermijn van 1 maand. Dit betekent dat je na de aankondiging van je ontslag nog 1 maand dient uit te werken. Andersom geldt dit ook wanneer de werkgever je ontslaat.

Voor meer informatie kun je kijken op:

- www.werk.nl;
- www.ontslagkrijgen.nl.

Ontslag aanvechten

Als werknemer heb je volgens de Nederlandse wet meer bescherming dan je werkgever. Jij als werknemer staat dus meestal sterker dan je zelf denkt. Het is daarom verstandig om vooraf advies in te winnen of een juridisch adviseur in te schakelen als je werkgever je wil ontslaan. Het beëindigen van een dienstverband is namelijk aan vele regels onderworpen.

Je kunt bij het JIP informatie en advies krijgen wat je het beste kunt doen als je ontslagen wordt. Kijk ook eens op internet: www.ontslagkrijgen.nl.

Informatie

Alle zaken die in deze folder worden beschreven kunnen worden onderbouwd door de medewerkers van het JIP. Heb je een vraag, stel deze gerust. Verder kun je verschillende folders die in het JIP worden

aangeboden raadplegen. Ook kun je eens kijken op de volgende websites:

- www.jipvenlo.nl
- <http://jongeren.werk.nl/jongeren>
- www.werk.nl
- www.studentjob.nl
- www.studentenwerk.nl
- www.scholierenwerk.nl
- www.vakantiewerk.nl
- www.bijbanen.nl/bb
- www.werk.nl/portal/page/portal/werk_nl/werknemer
- www.sollicitatieinfo.nl
- www.solliciteerbeter.nl
- www.sollicitatiebrieven.nu
- www.jeugdloonwijzer.nl
- www.ontslagkrijgen.nl

